

LÆRERPLAN FOR NATURBØRNEHAVEN SOLSTRÅLEN I HVAM

Naturbørnehaven Solstrålen er en lille privat børnehave, som vi har valgt, at skulle rumme højst 32 børn. Børnene kan starte, når de er 2 år og 11 mdr. og er her indtil skolestart.

Vi arbejder i 2 grupper. Spirene, som er de yngste og nystartede, er en lille gruppe, så overgangen fra dagpleje til børnehaven ikke bliver for voldsom, kuglerne (de store), som bliver delt i to hold, så de kommende skolebørn, er en gruppe for sig.

Naturen er det centrale omdrejningspunkt, således at børnehavens hverdag tager udgangspunkt i naturens og årets gang. Det daglige ude liv giver børnene gode natur- og sansemæssige oplevelser af enhver art. Vores institution er en ideel beliggenhed, der giver mange muligheder for at komme til sø – skov – bæk – bålpladser – naturstier. Naturbørnehaven er indrettet så det også er mulighed for forskellige indendørsaktiviteter, da vi har mange små rum, hvor børnene kan fordybe sig i leg og andre kreativiteter. Vi har adgang til gymnastiksal og sportspladsen ligger lige på den anden side af hegnet.

Vi har ikke madordning, børnene medbringer selv madpakke. Vi har en smørselvdag om måneden.

Åbningstid. Mandag – Torsdag kl.6.15 – 16.45 og fredag kl.6.15 – 16.00. har man evt. brug for tidligere eller senere åbningstider, vil vi prøve at rette det ind, så vidt det er muligt.

Børnehavens pædagogiske læreplan 2016 – 2017

Pædagogiske læreplaner er indført, for at understøtte dagtilbudslovens formålsbestemmelse, samt at øge fokus på dagtilbuddets kvalitetsudvikling dokumentation og læring.

De 6 hovedemner i de pædagogiske læreplaner:

- Barnets alsidige personlige udvikling.
- Social kompetence
- Sprog
- Krop og bevægelse
- Naturen og naturfænomener.
- Kulturelle udtryksformer og værdier.
- Børn med særlige behov, hvorledes deres læring og trivsel understøttes.

For at beskrive vores måde at arbejde på, har vi valgt at bruge udviklingsmodellen SMITTE, hvor S står for sammenhæng, og M for mål, T for tiltag, T for tegn og E for evaluering. Dette giver os en bevidsthed om, hvorvidt vi har opnået de resultater, som vi gerne ville.

Barnets alsidige og personlige udvikling:

Mål:

- At børnene finder ud af, hver er jeg.
- At styrke barnets selvværd og føle det har gjort en forskel.
- At barnet kan rumme hele sit følelsesregister.
- At barnet kan sige til og fra.
- At barnet tør være sig selv.
- At barnet kan indgå i et fællesskab og bidrage dertil
- At styrke barnets udholdenhed, vedholdenhed og koncentration.
- At barnet føler sig set og hørt hver dag.
- At barnet kan sætte grænser for sig selv.
- At barnet tager stilling og kan stå på egne ben.
- At barnet kan tåle modgang og medgang.
- At støtte barnets selvtillid og barnets tillid til omverden.

Tiltag:

- Der lyttes til barnet og der tages udgangspunkt i barnets interesser og ideer.
- Giver oplevelser og udfordringer.
- Støtter dem til selvhjælp.
- Vi stiller alderssvarende krav.
- Vi rummer barnets følelser.
- Vi møder barnet, hvor det er.
- Synlige voksne, som anerkender barnets følelser og lytter til barnet.

2

Tegn:

- Kan give udtryk for deres følelser, sur, gal, ked af det, glad m.m.
- Kan vælge til og fra.
- Prøver at løse konflikter.
- Har overskud, til at se andres behov.
- Kan deltage i en dialog med hinanden og voksen – barn dialog.
- Hjælper hinanden.
- Deltager aktivt i fællesskabet.
- Udviser lyst og glæde ved kreative udfoldelser og nysgerrighed på nye udfordringer.

Evaluering:

Vi evaluerer løbende, alle børns generelle trivsel på team og p. møder. Vi har minimum 2 børn på hvert møde, som vi gennemgår og får afstemt, hvor barnet er i sin udvikling (vi bruger TOPI = tidlig opsporing og indsats).

Dokumentation:

Foto af aktiviteter, projekter og dagligdag. Visse projekter hænger vi op på stuerne og i garderoben eller i fællesrummet. Laver udstillinger. Skriver på tavlen, hvor forældrene dagligt kan læse hvad vi har lavet. Månedspå plan –månedsbrev. Lægger på Facebook og på hjemmesiden. Daglig kontakt med forældrene, hvor der orienteres om barnets dag.

Sociale kompetencer:

Sammenhæng: Sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. De vigtige elementer i social kompetence er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder.

Sociale kompetencer er nøglen til fællesskabet, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig i leg. Samarbejde med andre om at løse opgaven og realisere drømme.

Mål:

- At styrke fællesskabet.
- At barnet lærer at indgå i sociale sammenhænge.
- At vente på tur og give plads til hinanden.
- At fremme lysten/modet til selv at stå frem/optræde.
- At give fælles oplevelser.
- At støtte barnet i at få venskaber.
- At lære at respektere andre, som de er.
- At tage vare på hinanden.
- At lære, hvordan man selv er en god ven.
- At udvise empati, og respekt for andre.
- At samarbejde.

Tiltag:

- Snakke med hinanden om, det der opleves sammen
- Holde samling dagligt.
- Hjælpe børnene med at aflæse andres signaler og handle derefter.
- Hjælpe børnene med at sætte ord på egen og andres følelser.
- Støtte og hjælpe børnene med at lære og løse konflikter.
- Støtte og hjælpe til at skabe fællesskaber.
- Støtte børnene i, hvordan man omgås hinanden.
- Lave en struktur, hvor der er tydelige rammer for hvad man må, og ikke må.
- Skabe en kultur hvor der ydes omsorg for hinanden.
- Deltage i praktiske gøremål, for hermed at give børnene et tilhørsforhold og fællesskabs følelse.

3

Tegn:

- Genfortæller episoder fra børnehaven både i hjemmet og her.
- Kan grine med på – og fortælle fælles historier.
- Han en god omgangstone.
- Deltager aktivt i planlagte aktiviteter.
- Kan tage hensyn og se mening med det.
- Henter en voksen, når der er brug for hjælp.
- Kan tilsidesætte egne behov.
- Kan drage omsorg og trøste.
- Viser glæde ved at have indflydelse.
- Viser glæde ved inklusion.
- Tør træffe et valg og tage initiativ.
- Virker trykke og tillidsfulde.
- Deltager aktivt i hverdagens gøremål på stuen, så som borddækning, oprydning passer på tingene.

Evaluering:

Det gør vi efter hvert afsluttet forløb og på p. møder og stuemøder.

Dokumentation:

Tage billeder af børnenes leg, venskaber og hjælpsomhed. Lave plancher og billedbøget af sociale relationer og aktiviteter. Lægge billeder ind på Facebook og på hjemmesiden. Den daglige kontakt med forældrene.

Sproglig udvikling:

Sammenhæng.

Sprog er en forudsætning for at udtrykke sig og kommunikere med andre. Der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i børns udviklingsproces og som skal have opmærksomhed. Talesprog, skriftsprog, kropssprog og billedsprog er blot nogle af de kommunikationsformer vi benytter os af.

Børn skal støttes i at udvikle deres danske ordforråd og i at forstå begreber og regler, der gælder for det talte sprog. Deres naturlige interesse for det skrevne sprog skal bakkes op. For at kommunikere "rigtigt" er det vigtigt, at børn forstår sammenhæng mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Et varieret og korrekt dansk sprog og evnen til at bruge det, så det passer til forskellige situationer øger muligheder for at blive forstået.

Børn har brug for at møde voksne, der lytter til dem med forståelse og anerkendelse, så de får mulighed for at udtrykke det de er i tvivl om, glade for, eller kede af. Sproglige færdigheder er en indgangsdør til verden – en mulighed for at høste viden og erfaringer. Det er derfor vigtigt, at støtte børn i at sætte ord og begreber på de oplevelser de har i dagligdagen. Sproget er en forudsætning for løsninger af problemer og konflikter.

Mål:

- At børnene har mulighed for at udvikle deres sprog gennem hverdagens aktiviteter.
- At børnene lærer at udtrykke sig gennem forskellige genrer (sprog/kropssprog)
- At børnene udvikler interesse og nysgerrighed for tegn, symboler, bogstaver, tal, IT.
- At børnene lærer at udtrykke hvad de mener.

Tiltag:

- Syng og bruge musikinstrumenter til rytme.
- Holde samling hver dag, med fokus på samtale og dialog.
- Dialogisk læsning – minimum 3 gange ugentlig.
- Lytte til musik, lege sangleje og dramalege,
- Bruge mimik – (se glad ud, gal, sur ked af det mm.)
- Bruge sproget i rollelege – teater – skuespil
- Opfordre til at skrive deres navn – tælle, spille på computer Ipad.
- Førskole gruppe for kommende skolebørn.
- Alfabetet hænger på væggen sammen med tallene.
- Musik med fokus på sang og rytme.

Tegn:

- Børnene synger spontant.
- Husker ord og vendinger.
- Fortæller ivrigt.
- Leger rollelege
- Deltager aktivt i samlinger.
- Husker rim og remser og vil gerne lære flere
- Kan skrive sit navn
- Kan tælle til tælle og bruge tallene til 10
- Kan modtage og forstå flere beskeder af gangen, samt udføre dem på egen hånd.
- Viser interesse i førskolearbejdet.
- Viser interesse for nye udfordringer og opgaver.

Evaluering:

Vi gennemgår på p.mødet, hvor lange børnene er i deres sproglige udvikling. Skal der nye tiltag til, for at stimulere og udføre dem. Vi holder os ajour med tiden sprogstimulation og ser hele tiden på hvorledes vores tiltag evt. skal ændres i forhold til det enkelte barn og gruppen. Er der børn, som har brug for ekstra fokus på sproget.

Dokumentation:

Vi laver rim og remser billeder, som hænger på stuerne. Vi tager billeder af aktiviteterne, som forældrene kan se. Vi har sanghæfter – billeder på væggen med sangene

Krop og bevægelse.

Sammenhæng: Ved at bruge forskellige redskaber og materialer får børnene mulighed for at bruge og stimulere denne sanseverden. Kropslighed er den del af det at være til stede i verden, sammen med andre. Den er noget vi skal lytte til, når vi skal lære os selv og vores følelser eller sindstilstand at kende.

Børn har brug for at føle værdi og tryghed – også ved deres krop og dens reaktioner. Ved at få viden om og indblik i hvordan kroppen fungerer, dens styrke, muligheder og hvad den betyder for sundhed og velvære, får børnene også mulighed for at få indblik sig selv og andre mennesker.

Mål:

- At børnene oplever glæde ved at udfolde sig motorisk.
- At styrke barnets fin- og grov motoriske udvikling.
- At barnet opnår accept og forståelse af sin krop
- At støtte barnets rytmiske sans
- At udvikle vedholdenhed.

Tiltag:

- Tilbyde børnene oplevelser med naturens forskellighed, klatre, gå på forskellige underlag – ballancere – klatre i træer – bygge huler –
- Give plads til børnenes egne spontane aktiviteter.
- Give børnene fysiske udfordringer, både ude og i gymnastiksalen.
- Bruge kroppen hver dag evt. til samling- sanglege –
- Gennem dialog lære børnene om hygiejne, i forbindelse med håndvask og toiletbesøg.
- Give børnene mulighed for varierede sanseoplevelser, høre, se, føle dufte og smage.
- Bruge sportspladsen til motoriske aktiviteter, evt. løb og boldspil
- Øve af/påklædning.

Tegn:

- Er aktive.
- Udtrykker glæde ved at bruge kroppen og være i bevægelse.
- Tager selv initiativ til bevægelses lege.
- Er frie i deres bevægelser.
- Kan fortælle hvad der er sundt/usundt.
- Viser nysgerrighed for at opleve.
- Er selvhjulpne.
- Har lært at gå på toilettet selv.
- Har fået rutine i at vaske hænder.

Evaluering:

På Personale mødet gennemgår vi børnenes motoriske udvikling, minimum 2 gange årligt, på alle, hvor langt de enkelte er kommet og hvad skal vi ændre, for at styrke dem endnu mere. Er der tiltag, som skal ændres til det enkelte barn og gruppen. Løbende dialog i gruppen.

Dokumentation:

Billeder af børnenes færdigheder og aktiviteter i dagligdagen, hænges op på stuen og ligges ind på Facebook og hjemmesiden.

Natur og naturfænomener:

Sammenhæng: Når børnene har mulighed for at opleve naturen – være i den og opleve årstidernes skift, styrkes deres sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Naturen er en enestående legeplads for sind og krop. Når børn leger i naturen, får fantasien frit spil og børnene udfordres på mange planer, både kropsligt og mentalt.

I skov- mark – bæk og så, har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter og materiale. De kan bygge, skabe og konstruere og udforske materialer. At bruge naturen som eksperimentarium og legerum, kan danne grundlag for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

Mål:

- At børnene er ude hver dag, for naturen giver ”næring” til de øvrige temaer.
- At barnet lærer at tage vare på naturen – det man kender, passer man på.
- At stimulere alle sanser.
- Alt lære om liv og død
- At lære om naturens kræfter.
- At give god plads til vilde lege, stille lege, alene lege, fælles lege.
- At styrke barnets nysgerrighed – lave spire forsøg
- At styrke barnets koncentration.
- At barnet får erfaringer med de fire elementer: jord, vand, ild, luft.
- At opleve naturens mangfoldighed.

Tiltag:

- Besøge nye og kendte steder.
- Lære om, respekten for naturen.
- Gøre børnene bevidste om, hvad der hører til i naturen.
- Tilbyde forskellige naturoplevelser.
- Udforske naturen.
- Lege med vand – mudder og sand
- Være ude i alt slags vejr.
- Vi klipper og klistre til de forskellige årstider.
- Laver spireforsøg – så – spire – plant – pleje og passe.
- Bruger vores bålsted og dermed få forståelse for natur og ild.

Tegn:

- Kan se hvor vi er på vej hen.
- Kan se andres griseri i naturen og samler sit eget affald op.
- Passer på naturen.
- Fortæller om dyr og planter og oplevelser i naturen, også hjemme.
- Bruger naturens materialer i legen og kommer selv med forslag til lege i naturen. 7
- Bemærker årstidernes skifte og hvad der kendetegner dem.
- Viser glæde ved at være i naturen.
- Viser stor interesse for udelivet i det hele taget.

Evaluering:

Vi evaluerer løbende på personale møder omkring børnenes naturoplevelser/forståelse. Er børnene engagerede og interesseret i naturen eller skal vi handle anderledes. Børnes udsagn om naturen og deres oplevelser vægtes højt i evalueringen.

Dokumentation:

Vi udstiller løbende børnenes produkter, hvor børnene har været aktivt deltagende i processen og udførelsen. Vi tager løbende billeder af hverdagens naturoplevelser, til ophæng på stuen, og lægger det også på hjemmesiden og på Facebook.

Kulturelle udtryksformer og værdier:

Sammenhæng:

Kreativitet trives bedst, når lysten og engagementet er der. Når børnene inddrages i beslutninger om, hvilke kulturelle eller kunstneriske aktiviteter, de skal beskæftige sig med. Medindflydelse på valg af f.eks. materialer og projekter samt planlægning af aktiviteter og oplevelser styrkes børns interesse og glæde ved at skabe.

Mål:

- Barnet skal i hverdagen stifte bekendtskab med de danske traditioner.
- Barnet skal tilegne sig viden om kulturelle værdier og udtryksformer.
- Barnet skal være aktiv deltagende i forskellige kreative udtryksformer.
- Barnet lærer om forskellige kulturer.

Tiltag:

- Vi holder eller er til barnets fødselsdag.
- Vi holder fastelavn, sammen med Hatten (værested for fysik og psykiske handicappede)
- Vi holder Lucia optog, for forældrene.
- Vi har bedsteforældredag 2 gange om året – 1 gang hvor vi viser et teater stykke.
- Vi har arbejdsdag 2 gange om året, med fælles spisning.
- Vi eksperimenterer med forskellige materialer og laver små udstillinger.

Tegn:

- Barnet viser glæde ved de forskellige oplevelser.
- Barnet viser interesse for det færdige produkt.
- Deltager i festligheder og genkender traditioner.
- Husker de ting vi "plejer" at gøre.
- Udviser interesse for andres kultur.
- Deltager aktivt i tilblivelsen af kreative udtryksformer.

Evaluering:

Vi drøfter løbende om børnene når de mål vi gerne vil. Skal der ændres i Tiltag for bedre at fange børnenes interesse og motivation. Udviser børnene glæde i genkendelige traditioner. Traditioner der er opbygget i Naturbørnehaven Solstrålen er målrettet børnehaven.

Dokumentation:

Der tages billeder af oplevelser og kreative produkter, som udstilles på stuerne eller i fællesrummet. Billeder ligges ind på Facebook, og på hjemmesiden. Der skrives på tavlen til forældrene, omkring børnenes dag.

Børnemiljø:

Børnehavens Fysiske indretning er funktionsopdelt, således at denne imødekommer børnenes læring processer bedst muligt.

Eks-vis Bogorm – bil rum – pude rum – LEGO rum – musik rum – dukke rum, og fantastisk stor legeplads med egen skov og en masse forskellige små nicher med mulighed for leg/læring.

Vi, det pædagogiske personale gør meget ud af, at møde børnene anerkendende, forstående og der hvor det enkelte barn befinder sig, socialt, fysisk og psykisk, for at imødegå den æstetiske læringsproces på bedste vis.

Dette bliver løbende evalueret på personalemøder og i smittemodellerne.

Børn med særlige behov:

Naturbørnehavens dagligdag bærer præg af små enheder, hvor der er rummelighed, overskuelighed og en hverdag med faste rutiner. Det enkelte barn med særlige behov, støttes i at være en del af fællesskabet og den læringsproces, som alle børn i Solstrålen gennemgår. Der tages hensyn til det enkelte barns læringsstil, udvikling og modenhed, hvor det enkelte barn med særlige behov støttes i at udvikles på det niveau og tempo, som barnet kan magte, Ved brug af Smitte Modellen under de pædagogiske læreplaner, til det enkelte barn, med særlige behov, tager i udgangspunkt i barnets ressourcer og laver herefter mål, tiltag, tegn til den enkelte.

Vi arbejder med henblik på inklusion, hos det enkelte barn, da det er vigtigt, at barnet, med særlige behov ikke bliver isoleret med derimod får sociale relationer og venskaber. Vi gør brug af andre fagpersoner, alt efter hvilke problematikker det enkelte barn har, som kan guide og bidrage til eventuelle andre læringsstil til barnet.

Er der bekymring omkring et barn, har vi forskellige skemaer og skriftlig materialer der kan hjælpe os i vores forståelse af barnet. Vi vil orientere forældrene om vores bekymring og indkalde til et konsultativt møde hvor der er andre fra børneområdet med, de kan støtte og vejlede omkring bekymringerne.

Nogle børn har brug for at blive observeret og udrede, så vi sammen med forældrene og andre professionelle indenfor børneområdet kan tilgodese deres behov og støtte dem i deres udvikling. Der udarbejdes handleplan med henblik på en mere målrettet indsats for barnet.